

Eemlandhoeve 'educatief'

Ab Kuypers

Hoe het kan lopen wanneer een melkveehouder filosofie gaat studeren, leert mijn bezoek aan de Eemlandhoeve. Dat is in het geval van Jan Huijgen uitgelopen op drie deeltijdbanen. Boer, onderwijzer en filosoof. Doordat er op het platteland niet langer voornamelijk agrarische activiteiten plaatsvinden, hoeft het geen verbazing te wekken om in het Eemland, gelegen tussen Eem en Bunschoten, een educatief centrum te vinden. Sinds vorig jaar worden er ook bijen gehouden, reden om er eens een kijkje te nemen.

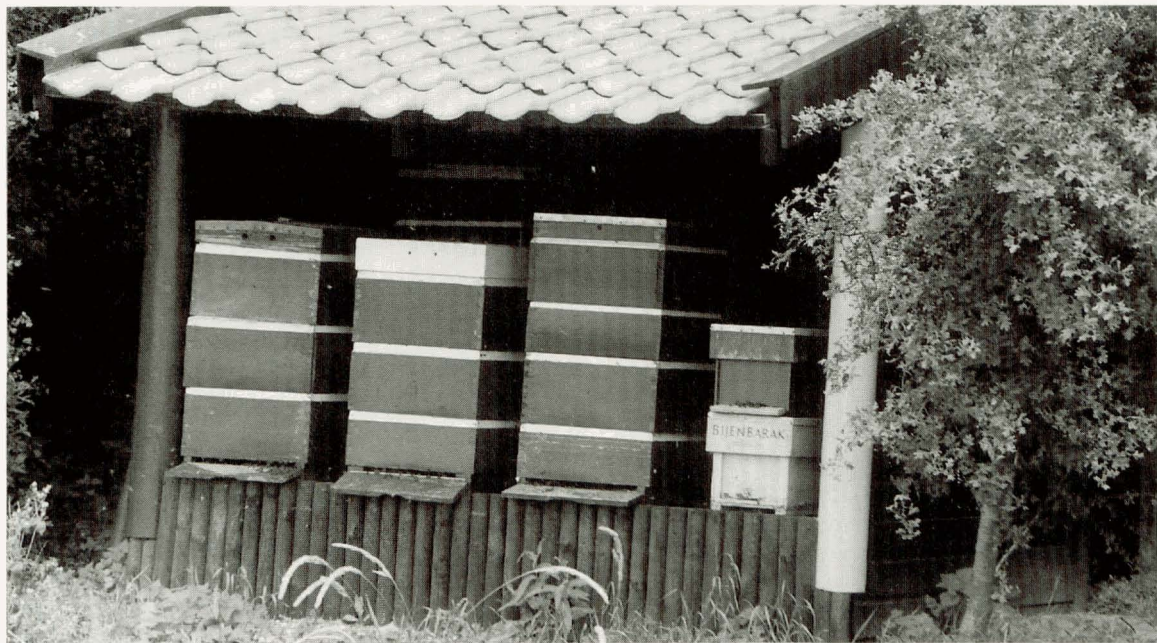
308 Mijn gastheer voor deze middag is Edgar van Groningen, als vrijwilliger werkzaam op de Eemlandhoeve. Tijdens een rondleiding over het bedrijf en door de in aanbouw zijnde ruimten wordt mij het verhaal verteld van het 'hoe en waarom'. Het bedrijf is een boerderij met potstal waar op ecologische wijze zoogkoeien worden gehouden. Dat wil zeggen, dat hier volgens bepaalde ecologische normen wordt gewerkt, waardoor het product het SKAL-keurmerk (Stichting Keurmerk Alternatieve Landbouw dat valt onder het bekend EKO-keurmerk) meekrijgt. De keuze van Jan Huijgen voor deze kleinschalige werkwijze had onder andere tot gevolg dat het als bron van inkomsten niet toereikend was. Grootschaligheid is echter niet wat

men zoekt op de Eemlandhoeve. Idealisme en een zekere gedrevenheid staan hoog in het vaandel. Het doel: enerzijds mensen dichter bij het boerenbedrijf brengen en anderzijds het landelijke karakter van het platteland te bewaren. Dit heeft ertoe geleid, dat men tevens op de educatieve toer is gegaan. Dat deze keuze een goede is geweest bewijst het gegeven, dat men een groeiend aantal bezoekers kent en dat de huidige nieuwbouw tot stand komt met behulp van provinciale subsidie. Men ziet er dus wel wat in.

Voorlichting en educatie

Samen met vrijwilligers wordt aan de begrippen educatie en voorlichting gestalte gegeven. Edgar van Groningen: 'In principe staan wij voor alles open. Het moet natuurlijk wel in ons doel passen. Op die manier zijn hier sinds vorig jaar ook bijen op het bedrijf gekomen. Ik kwam in contact met de bijenhoudersvereniging uit Baarn. Via hen is hier eerst een lid van hen met bijen gekomen, later een imker uit Bunschoten, Wilhelm Bos. Hij is heel enthousiast over wat hier gebeurt en wilde graag meewerken. Er is toen een bijenstalletje gebouwd en nu staan hier vier bijenvolken van hem.'

De Eemhoeve kent verschillende deelprojecten met elk hun eigen actieve vrijwilligers. Zij verzorgen onder andere lesbrieven. 'Iedereen heeft zo zijn eigen

Bijenstal van de Eemlandhoeve. Foto Ab Kuypers

talenten. De kunst is om die verschillende talenten zo bij elkaar te krijgen, dat zij elkaar kunnen aanvullen. Dat is, geloof ik, wel zo'n beetje aan het lukken hier', aldus Edgar van Groningen. Behalve voorlichting over het ecologisch veehouden, is er ook aandacht voor natuur en milieu, is men op het internet te vinden (www.eemlandhoeve.nl) en heeft men sinds vorig jaar dus ook bijen.

Ondertussen zijn we, al pratend, in de nieuwbouw aangeland, waar bouwvakkers druk in de weer zijn. De stal en de vergader ruimten, samen ondergebracht in de oorspronkelijke boerderij, hebben we dan al achter ons gelaten.

Tuinen

Rondom het erf zijn verschillende stukjes bijenvriendelijke planten ingezaaid, ogenschijnlijk een beetje 'voor de vuist weg', en staan nu nog volop in bloei. 'Ik moet daar wel eerlijk bijzeggen, dat we daarbij niet aan de honingbijen alleen denken,' vertelt Edgar mij. 'Ook wilde bijtjes en andere insecten hebben onze aandacht.' Achter de nieuwbouw komen wij bij een interessant stuk tuin, die is ingericht met nuttige planten. Behalve aan eetbaar moeten we hierbij aan verschillende toepassingen denken. Enthousiast wordt mijn aandacht op verschillende van deze planten gericht. 'Het leuke is, dat ik elke keer weer iets over een bepaalde plant te weten kom. Uit uiteenlopende artikelen van bijna evenveel verschillende tijdschriften (waaronder Bijen) leer ik vroegere toepassingen, die mij tot dan nog niet bekend waren. Het aardige van deze tuin, mijn trots, dat mag iedereen weten, is, dat de meeste planten ook nog nut voor bijen en andere insecten hebben. Maar dat is meer toeval, dan dat ik dat echt zo heb uitgezocht.' Vorig jaar is ook begonnen met de aanleg van een moestuin. Diverse gewassen staan klaar om geogost te worden.

De bijen

De Eemlandhoeve, de biologische boerderij die zich ook op de natuur en het milieu richt, wordt bezocht door groepen van uiteenlopend pluimage. Hoewel men zich, ook met bepaalde doelgerichte lessen, zeker op de jeugd richt, zijn zij niet de enigen die hier komen. Edgar: 'Wij zijn wel een kindvriendelijk bedrijf, maar geen kinderboerderij. Ook al wordt er straks in één van de nieuwe gebouwen een stal voor kleinvee ingericht waar kinderen de dieren kunnen zien, ruiken en voelen, we zijn en blijven in eerste instantie een veebedrijf. De kinderen weer in contact brengen met het boerenbedrijf is belangrijk voor ons. Zelf heeft Edgar van Groningen nog geen bijen. Wel

is hij heel erg geïnteresseerd en hoopt hij volgend jaar tijdens zijn studie aan de hogere landbouwschool meer over de bijenhouderij te kunnen leren. 'Het hele bijenproject, moet eigenlijk nog worden ontwikkeld. Een lesbrief over de honingbij is in de maak. Maar ik ben toch al heel blij, dat de bijen hier al op het bedrijf staan. Alleen weet ik niet of de vier volken hier wel het jaar rond kunnen staan. Het zou leuk zijn wanneer er ook interesse onder imkers voor een project als dit zou bestaan. Misschien kunnen zij bij ons ideeën opdoen voor projecten elders.'

Landschap

'Een vereniging voor boeren en burgers uit de gebieden Arkenheer en Eemland', zo leert de folder over de vereniging 'Ark en Eemlandschap'. Ook weer zo'n voortvloei uit de activiteiten van de Eemlandhoeve. Vanuit deze vereniging, waarvan Jan Huijgen voorzitter is, worden initiatieven ontwikkeld om het open polderlandschap te bewaren, bedreigd als het wordt door stadsontwikkelingen uit verschillende richtingen. Het belang van de boeren als ontwikkelaars en beheerders van het landschap is in dit alles een mes dat aan twee kanten snijdt. Bewustwording van boeren en bestuurders van hun beider verantwoordelijkheden moet er op den duur toe leiden, dat dit karakteristiek landschap met zijn historische, culturele en natuurwaarden behouden kan blijven. Het bijna boomloze landschap zal voor de bijen vast geen goed drachtgebied zijn. Ik vermoed dat de bijen van grotere waarde zijn voor de educatieve plannen van de Eemlandhoeve dan als bron van inkomsten. Dat is een initiatief, waarvan gehoopt mag worden, dat het zijn vruchten zal afwerpen.

'Er wordt zoveel gezegd over de vergrijzing van de imkerij. Misschien komt dat deels door een zekere onbekendheid. Wij zijn er van overtuigd dat de bijenhouderij en dus de honingbijen een belangrijke plaats in nemen in het geheel. Daarom is het ook leuk om kinderen met de bijen in contact te brengen. Misschien kunnen wij zodoende een klein beetje meehelpen die vergrijzing te doen stoppen'. Inmiddels zijn we aan het einde van een uitgebreide rondgang over het hele bedrijf gekomen; we praten nog wat na aan de slootkant onder een stralende hemel met een vriendelijk uitzicht over de weidse polder. Eén van de lievelingsplekjes van mijn gastheer van vanmiddag: Edgar van Groningen.

Op de Eemlandhoeve zijn ook individuele bezoekers welkom. Wel graag even een telefonische afspraak maken: *Eemlandhoeve, Bisschopsweg 5b, 3752 LK Bunschoten, 033-2999200.*